

Persbericht

5 juli 2018

Een kwart van de bestuurders weet niet hoe de weg vrij te maken als een prioritair voertuig nadert

Elke maand raken 6 personen gewond of sterven in ongevallen met ambulances

Tijdens de laatste maand heeft 6 op de 10 Belgen de weg moeten vrijmaken om een prioritair voertuig door te laten. Nochtans weet een kwart van de bestuurders niet hoe dat exact moet, zeker op een autosnelweg is dat het geval. Het is dus niet verwonderlijk dat 1 op 5 jonge bestuurders gestresseerd is wanneer een prioritair voertuig nadert. Dit zijn enkele resultaten van een enquête van Vias institute over de kennis over prioritaire voertuigen. De resultaten zijn vandaag bekendgemaakt op een persconferentie samen met de brandweer van Brussel en de FOD Mobiliteit. Elke maand raken 6 gewond of sterven in ongevallen met ambulances.

Ziekenwagens, brandweervoertuigen en wagens van de politiediensten moeten vaak uitrukken in noodsituaties waarbij elke seconde telt. Het is dus belangrijk om goed te weten hoe je als andere weggebruiker moet handelen als je ze tegenkomt en ook weet welke verkeersregels voor prioritaire voertuigen gelden. Elke maand raken in België 6 personen gewond of sterven in ongevallen met ambulances, en zelfs nog meer met politievoertuigen.

Vias institute heeft daarom een enquête gedaan bij een representatief staal van de Belgische bevolking van 1000 personen over de kennis van de regels rond prioritaire voertuigen.

6 op de 10 Belgen is laatste maand aan de kant moeten gaan voor prioritair voertuig

6 op de 10 Belgen (59%) is in de laatste maand ten minste 1 keer aan de kant moeten gaan om een prioritair voertuig door te laten. 20% moest zelf 2 keer of meer aan de kant gaan. De meeste bestuurders geven aan dat ze rustig blijven, toch krijgt bijna 1 op de 10 bestuurders (8%) stress wanneer ze een prioritair voertuig horen naderen. Jonge bestuurders (22%) zijn 4 keer vaker gestresseerd dan degenen boven 35 jaar (5%).

Een kwart van de bestuurders weet niet exact wat te doen

Van zodra je als bestuurder de sirene van een prioritair voertuig hoort, moet elke weggebruiker onmiddellijk de doorgang vrijmaken en voorrang verlenen en zo nodig stoppen. Dit zorgt vaak voor verwarring en bestuurders weten niet goed wat ze exact moeten doen, zeker als het druk is. Zo gaat er kostbare tijd verloren voor het prioritaire voertuig.

Ook op autosnelwegen, en zeker wanneer er file is, moeten de hulpdiensten snel ter plaatse kunnen geraken. Ze mogen in principe op de pechstrook rijden, maar doen dit vaak niet omdat ze daar mogelijk geblokkeerd geraken door voertuigen met pech. 1 op 7 Belgen (15%) is van mening dat de beste manier om prioritaire voertuigen door te laten op autosnelwegen is om allemaal naar rechts uit te wijken en de linkerrijstrook open te laten.

Op autosnelwegen is de meeste efficiënte manier om de hulpdiensten te laten passeren echter een 'gang' vrijmaken op de twee meest links gelegen rijstroken, waarbij de auto's op het linkerrijvak uiterst links blijven en die op het rijvak ernaast uiterst rechts houden. Slechts 7 op de 10 Belgen (72%) vindt dit visgraatprincipe de meeste aangewezen methode, dat in Vlaanderen (80%) gebruikelijker blijkt te zijn dan in Wallonië (62%). In Duitsland is dit gebruik al lang ingeburgerd onder de naam 'Rettungsgasse'. In het voorstel voor de vernieuwde wegcode die in 2021 van kracht zal worden, is dit gebruik ook expliciet voorzien.

Door het rode licht voor dringende opdracht? Eerst stoppen!

Als hun opdracht dat rechtvaardigt hebben prioritaire voertuigen verschillende rechten. Zo mogen ze de snelheidslimieten overschrijden. 4 op 10 Belgen (37%) weet niet dat deze regel ook geldt in een zone 30.

Prioritaire voertuigen mogen aan kruispunten ook door het rode licht rijden, op voorwaarde dat ze eerst stoppen. Slechts 1 op de 5 Belgen (18%) weet exact wat de rechten en plichten zijn van een prioritaair voertuig bij een dringende interventie: namelijk dat het zwaailicht en de sirene moeten aanstaan en dat het prioritaire voertuig eerst moet stoppen vooraleer het kruispunt op te rijden.

1 op de 6 Belgen (17%) denkt dat als enkel het blauwe zwaailicht brandt, het prioritaire voertuig altijd door het rode licht mag rijden zolang hij dat voorzichtig doet. Het is nochtans essentieel om de regels te kennen. Meer dan 1 ongeval op 2 (53%) met prioritaire voertuigen gebeurt op een kruispunt, ten opzichte van 1 ongeval op 3 (34%) voor het geheel van alle ongevallen.

Slechts 1 op 4 weet dat ook gedetineerdenvervoer prioritair kan zijn

Niet alleen de ambulances en voertuigen van brandweer en politie zijn prioritaire voertuigen. Er zijn verschillende voertuigen die dezelfde status genieten als ook hun blauwe zwaailicht werkt en de sirene loeit. Zo weet slechts 24% van de Belgen dat dit geldt voor gedetineerdenvervoer. Bijna 1 op de 5 Belgen (18%) denkt daarentegen ten onrechte dat zelfs privé-voertuigen van dokters prioritaire voertuigen zijn.

Rijden met een prioritaair voertuig? Driekwart vindt het gevaarlijk

In een recente Bachelorproef van Charlotte Meersseman en Astrid Naessens werden bijna 200 Vlaamse bestuurders van prioritaire voertuigen ondervraagd. Driekwart (76%) ervaart rijden met een prioritaair voertuig als gevaarlijk. 24% had reeds een ongeval gehad. De meeste problemen die ze tegenkomen zijn plots of bruusk remmen van de andere bestuurders, niet uitwijken of bestuurders die niet weten hoe te reageren.

Majoor Laurent Ledeghen, verantwoordelijke voor de cel Mobiliteit van de Brandweer van Brussel: *'Voor onze bestuurders is het belangrijk om snel ter plaatse te geraken. We moeten daarvoor kunnen rekenen op de burgerzin en de goede reflexen van de andere bestuurders. Maar zij moeten ook kunnen rekenen op een samenhangende mobiliteitspolitiek. Het probleem moet in zijn geheel bekeken worden, zoals het filevraagstuk, de vele wegenwerken en de weginrichting.'*

Vijf tips om prioritaire voertuigen vlot door te laten

1. Wees altijd alert en zet je muziekinstallatie niet te luid.
2. Blijf rustig en ga niet bruusk remmen. Wijk volledig uit naar rechts wanneer dit veilig kan.
3. Maak bij file gebruik van het visgraatprincipe om doorgang te verlenen aan het prioritaire voertuig.
4. Rij nooit een kruispunt op als je het dreigt te blokkeren. Zo blijft er altijd ruimte vrij.
5. Stop nooit op de weg of in een bocht. Stoppen doe je alleen als je je langs de zijkant kunt plaatsen.

Enkele beelden van op het terrein tonen hoe het vooral niet moet <https://youtu.be/wxggEL3tHHQ> en <https://we.tl/M9kwftIahb>

(ter beschikking gesteld door productiehuis Geronimo, 'Helden van hier')

Contactpersonen

Stef Willems, woordvoerder Vias institute : 0473/85.59.44.

Phong Hoang, communicatiedienst brandweer Brussel: 0485/92.25.48.